

ادبیات ، فنون عسکرہ ، بحریہ ، تاریخ ،
تجارت ، زراعت ، صنایع ، معارف ، امور
نافعہ و اکلچہلی فقراتدن باحث مصور
جریده در .

ممنوع خصوصات ایچون غزته نك مدیری
سمادتلو طاهر بك افندی حضرتلرینه مراجعت
اولنور .

BUREAUX :
Imprimerie Tahir Bey
40, rue de la Sublime-Porte,
STAMBOUL

ارتقا

(ارتقا) نك استانبول وطشره ایچون
بر سنه نك آبونہ سی ۳۲ غروشدر .

مخاتفی بالجله ارباب قله آچقندر . هر الی
قلم طوتان یازہ بیلیر .
اداره خانه سی باب عالی جاده سنده ۴۰
نومرولی « معلومات » مطبعه سیدر .

JOURNAL ILLUSTRE
IRTIKA

نسخه سی : ۲۰ پارہ یه در

جمعہ کونلری نشر اولنور فنی و ادبی مصور عثمانلی غزته سیدر .

نسخه سی : ۲۰ پارہ یه در

يازمش بندارده ارقام مغلغه و اشارات مقصده دن
اثر كورلار .

هازي دوبارويل ، قايمل قلاماريون ،
لوفي فيكيه كي ربورطرز تحريرده اشتهاراتمش
محررين اهل فن كرك حكايه شكلنده وركسه
طوغرودن طوغرويه يازدقلى مقالات
قنيه اودرجه ماهرانه برقم استعمال ايتشلر-
دركه ازجوق او قومق بيلوبده بونلرى مطا-
اميه هوسلتن ريكسه آنلك بر سطرلى
آكلامه دن كجه من . استادشهر فلاماريونك
نجده (غرائب فنون) ناميله نشرينه همت
ايتديكى رساله سى او فونورسه برانسان هيج
ازيت چكهمه دن وحق فنون رياضيه بسبتون
بيكانه بيله اولسه بونلرى كايلاه آكلارورجوق
حقائى عملى برصورتده عادتاً ارباب فن كي
اوكرير .

محرر عاجز فن جليل طبع منتسب اولمده
يغمدن اساتذ طبع قلمه آلدقلى فن منافع
الاعضا كتابلرني آكلامور ايدم . حالبوكه
فيزيولوژيه داترولوطلى اولسون بر مقدار
معلومات ايدنكه هوسلنديكمن بالاده اسملرني
صايدن مؤلفرك بوكا داتر اثرلرني اولوب
اولمدينى تدقيق ايتدم ، قاتالوغلرده كوردكمه
لوفي فيكيه (ذاتى بيل !) ضرب مثلى عنوان
اتحاد ايدرك فن منافع الاعضايه داتر مهمجه
برائتر ايتمش . هان كتابنى سپارش ايتدم ،
صيقلهمه دن ، يورولمده دن كمال ذوق ايله
فيزيولوژيه و بون فن جليلك تاريخ واربابنه
داتر خيلى معلومات آلام ، مستفيد اولدم .
بوندن اول دفعامدن برطبيك برفيزيولوژى
كتابنى آلاش ايدم . نيالان سويليمه ؛ عادتاً
چينجه بر كتاب او قورومش كي اولدم . كجه
واحد آكلامدم ؛ اوج بحق حيفه او قودقدن
صوكره بالجبوريه كتابنى اعاده ايتدم . حالبوكه
فيكيه ك اترنده نجه بسبتون نامعلوم اولان
كلايك كندى آكلابه جف برطرزده نشر يخته
تصادف ايتدم ، عملى برجوق مثالر بولدم ،
حكايله ره ، غرائب كونا كونه تصادف ايتدم .
شمدى رفقم طيبك كتابنى او قوروم .
نديرسكر ؛ اولدجه آكلورم !

بومقدمه دن مقصده كلنجه : فنون
جديده نك بونجه ترقياته بيكانه قالمق
بوعصر معارفده ، خصوصيه ولى نعمت اعظم
تاجدار معظم و محشم اقدمر حضرت تليستك
سايبه جليل معارفوريلر نده هيج بروقت
ترويج اولونه ميه جفتدن ، طوغرودن
طوغرويه فنون ايله ، توغل اولميان ذواته
بو كي آثارك مطالعه سنى توصيدير .

برده ، كه كاه كرك تحائف بوميه مزده ،
كرك رسائل موقته مزده تصادف ايديلن
مقالات فيهنك اوصورتله يازلمه سنى استدا
ايچوندر . واقعا فنونك بويله برلسان ايله
يازملى ترويج ايدىيور ايسهمده بونلرى

يازمق وظيفه سى ، هراويله بر كتابنى او قوبه .
بيلن كيمسه طرفندن قبول اولو تامايدر .
فرانسه ده . مثلاً قايمل فلاماريون سر آمدان
ارباب هيئتن وحقى بعض كشفيات فلكيه
ايله ده اكتساب شهرت ايدن راصدن متاديه
دن اولديغندن عمومه متعلق اثر قلمه آله بيلور .
يوقسه بزده اولدينى كي هراى قلم صونان
يازي يازارسه عادتاً الفبا او قويان چوجوغل
الفبا كتابنى تنظيم و ترتيب ايتى كي اولور .
بوكونكى كونده روتكن شاعات مجموله سى
مارقونيك تلسر تلغرافى ، دو قور شاتمسك
تيفو سروي ، سانتوس دومونك سفينه
هوايشى كي برجوق بدائع عجيبه واردرك
انسانى واله ايدىيور . عجبا بونلر اصل
اولش . هانكى مستحضرات ايله مارقونى
تلسر اوله رق عادتاً محاله وجود يورمش ؛
بونلر هم دائى مراقدر ، همده موجب
استفاده در . او حالده روتكن شاعاتى
آكلابه جق قدر حكمت طبعيه فنى ايله
مشغل اولماش بر كيمسه نك بودبايع وله فزايه
كسب اطلاع ايتسى ايچون خرج عام آثاره
اشد احتياج واردرك . مع التاسف بزده برجوق
مجلدات شرعيه طبع ونشر اولونيسورده بو
طرزده يعنى Populaire هيج بر مقاله
بيله قلمه آليور . واقعا بوندينى نشردن
طولاني برجوق كيمسه لر : « اى محرر !
سن بويله دييورسك ، لكن افعالكى دم اقولالكه
اويدىيور او طرزده محررات ايتسكه ! »
كي كندى كندلرينه بكا اعتراض ايديه بيلورلر
ايسه ، ده طوغروسى ايديه بيلمك احتمالى
وارايسده بوكا جوابز بسطيدر :

آنفا عرض ايتمش ايدم ؛ بويله اثرلر
وقوف حكي ايله يازيلير . بوكون بن لوفى
فيكيه نك فيزيولوژيسى او قورم ديه بوندن
بخت قطعياً صلاحيتدار اوله مام . اول امرده
معلوماتم بسطيدر .

ثانياً بو فنك خوداتنى تعقيب ايتيورم .
بونى انجق سايبه شاهانده اشتهار ايدن
و ملكتمزك حقيقه افتخارنى موجب اولان
الطباى كرام بايامايدر .

فقط ايش يالكر هيئله ييتمز ! بواژه
احتفا ايله برطبيب ، برمنتسب فن زراعت
ودها برجوق ارباب فنده قارئن كرامك
بو احتياجنى دفعه غيت ايتميدر . واقعا فن
هيئت عالي ، علوى بر فزايسه فائده مادييه سى
طبايك . زراعتك فائده سى مرتبه سنده
دكلدر . بناء عليه طبع ، زراعت داتر يازيله جق
آثارك ده زياده استفاده وخواهش ايله
او قونه جنى ضرورى وطبعيدر . شوكا امين
اولملى تركه سايبه قدرتو ايه حضرت عبدالحيد
خان ثابنده مكاتب طبعيه مز مقتدر اطبا ،
مكاتب زراعيه مز مقتدر ارباب فن بشدردكجه
بو احتياجز عن قريب متدفع اولور .

خالد ايوب بك وقاتى

بك كوچوك برياشده قيلمك طلى طومار حيات
تسليت قابلى خالد قلمك آلامى

خالد ايوبك ، بوسوكيلى رفيعمك ابدى
وقوع بولان وداع مؤلى ؛ يالكرى دكل ،
بتون عالم ادبياتى ، دلخون ايامشدر .

خالد ايوب ... بو اديب نارسه ، بو ذكاى
مجسم بوكون متوارى ؛ لحد غفراندر . فقط
نامى الى الابد بايدار اوله جقدرك .

برسى متادى ايله كدران ايدن كيرمى درت
سهلك حياتندن عبارت اولان لوحه عمرى ،
كوزومزك او كندن بك ايركن سونون خالد
ايوب ؛ بى صوك درجه ده دلخون ، نهايت
درجه ده زبون براقه رق موقوف نظره
اوتخالى قلمشدر .

چالشمى ؛ كويابتون كنديسيه توأم
بر خاصه مخصوصه عبايدن بو وجود محترمك
كنديسنه خطوه حياتنده برير اوله جق اولان
حجت عرفاتى ، ونيقه سى و غيبرى اقطاف
ايتديكى كون خاك نهبابه انتقالى ؛ هنوز ججره
زفافه اوج اياق قدمه نهد ايكى ، انعطافى يالكر
كنديسنه مختص اولان برجوق سوكيلى
وجودلرك نظرى او كندن افتراقى ، بوكون
خالد ايوب ايچون قلملر مزده درين ، هميك درين
برجرحه تحملسوز آچمشدر .

خيالى ؛ هيج كوزومك او كندن كيتيور ...
لسان ؛ خالد ايوب اسمنى تكرار ايتدجه
طبقه عييه او كنده ضعيف ، نارن ، فقط
عصبى ، ذكى ، چالشمقدن اوصافناز بيقماز
بروجوده بر ذكاى خرق العاده تجسم ايدر ،
واوخيال لطيف بك براقچ كوندن اول فوق العاده
برايتسام غرام اولد ايچنده عرض ديدار ايلردى .
لكن ؛ هيات ؛ كه آرتق بوندن سكركه كنديسنى
هيج كورميه جك اولان بومنجسر ، معنوم
كوزلر ، شمى بسبتون معدوم برخيالدن
سومش بر تحطردن عبارت اولان برايكى
كون طرفنده بكتوزك الكهجر بر محملنده
بر آووج طيراق اوله جق بو محترم رفيق ايچون
دائماً اغلا ، هر دقيقه كوزياشنى دوكر !

خالد ايوب ديسلنجه ؛ انسان بتون
وظيفه مقدسه سنى جامع خلق ، اديب
بتون بر حيات سنى ايله يشامش و بر حيات
اولدينى منجه بك آز كيمسه لره نصيب
اولان برسى داغى ايله عمر سورمش بر وجوه
خاطره كيتيور .

آه ! او نه اونوتلماز حزين بر منظر ايدى ؛
تابوت ؛ خالد ايوبى ، اوراده ، مسكن ابديسنه
القا ايتك ايچون عادتاً آميز بسم زهر
خندلريله خرامان اوله رق كيدر كن ، بن او
دقيقه سى ، بو وجود معززك توديع اولنديكى
اومزار ابديته كيدنجه قدر كين دقيقه لرى
هيج اونوته ميه جف .

ضعيف ، بنى بحال ، شكسته قوللرم او زرنده
او هيئت مكدر ك برنك ساقنى حامل اولديغ
خالده اونى رقاچ دقيقه اوموزمك او زرنده
كتوره بيلمكلكم ايله صوك بروظيفه سنى ، فقط
مؤلم ، كدرانكيز ، بروظيفه اخوت پرورى
ايفايه مقتدر اوله بيلديكم جهته او وفات ايدن
خالد ايوبه قاوشى براز كندمده امكان تسليت
حسن ايدىيورم .

خالد ايوب ؛ شمى اوراده ، او خاك سيه
ايچريسته مستغرق سكوت وسكوندر .
لكن ؛ خيالى وجدانمدين اصلا ، بر دقيقه
انفكاك ايتيه جكدرك .

ازميردن بورايه كلد يكدن بش سنه قدر
جزئى برمدت ظرفنده يازدينى آثار بر كرده ،
مكتبه دكى مندانه تحصيلى ، وظيفه رسميه سى
باشنده هر كون اثبات موجودى ، چالشمى
بتون بونلر ، يالكر خالد ايوب كي بر وجودك
بر ذكاى خارق العاده نك تحمل ايديه بيله چكى
شيرلدر .

ناموس وعفت ديتلان ايكي لازمه انسانيتى
نفس سنده جمع ايتمش بونلردن ، بوصف
منازده دن برثانيه ، برآن ، هيج بر حركت كنده
انحراف ايتمهش ، دائماً مستقيم ، دائماً نامو-
سكار ، دائماً ساعى اوله رق يشايان خالد ايوب ؛
مكتب حقوقده هر سنه بر نخيلكى احراز ايله
ارقداشارلى اولان بزلر آرسنده حائز امتياز
اوليوردى . صدهزاران هيات ؛ كه شهادتنامه
الديفك كونك اقشامى بزلره ، مقتون تراكى
حيران التفاتى ، مبتلاى تحصيلى اولان بزم كي
زواليلره ابدى وداع ايتمشدر .

يكرمى درت باشنده كي بر وجودك تكميل
غوامضيله برابر بش التى لسانه ، هيسنه
طبق لسان مادرزادى كي واقف اوله رق اون
بش ، اون التى اثرله كنديسنك فصل بر آشتياره
ذكا اولديغنى كوستون بوسوكيلى خالد ايوب
ايچون هرساعت اغليورز . فقط ، وجداناً
اميتركه ، اونك اطوار و مشوارى ؛ هر بر
حركتى ، حتى اسمى بيله خاطر مزه كلدنجه
ايچين ايچين اغليه جغز . حامى يكانه عالم

طبیعت اراضی طوت فدالنری یتشدرمکه یک مساعد اولدیفندن اهالی منتظم وواسع طوتلق وجوده کتیرمشلردر . بولنری نصل بر اعتنا ایله یتشدر دکاری صورت طرح وتنظیملرندن کلاشیلور . حاصلی اعمار اولخامش ، ایشلمهش برقرارش بر براغلامشدر! ایشته وسائط نقلیه ک اعمار بیلان حقنده کی تأثیرات فیض بخشاشی بورارده یک آشکار کوریلور .

دها ایلروده بحث اولنه جنی وجهله اناطولی قطعه وسیعیه فیض ورکته طبعیه برحقوق منطقه لره تقسیم ایدلیدیکی جهته حیدر پاشادن اسکیشهره قدر اولان منطقه غایت فیضلیدر ؛ حضارتما اووه لر ، زمردین وادیرلر هپ برطرفده در . بوحوالینک بو قدر فیضی اولسنک باشلوجه سبیه منطقه معتدله داخلده اولغله برابر ارتقاعجه حیات نباتیه الوره جک رسویه ده بوتیسیدر .

[مابعدی وار]

بن لامچیم ندر به بیلمم .. بنم بوکی شیلری
هضم ایتدیکمی یک اعلا بیلورسک ..
باق دوستم شامبولاره آیدمه کی مکتوبی
یازدم .. اوقوبورم دیکله ..
« عزیزه شامبولار .

بنم اولدقجه یاشلی بر دلا یکنم وار .
ایکیمز یابالکر برخانه ده اوطوریورز ..
بوکندارش حیات بکا یک حزین کلور ..
کندی حسابه اوله رق قادی کتیر تمیز ..
زیر یک اختیار لادم .. فقط یکدمی تزویج
ایتمکه سعادت عالمه نقطه نظرندن عین نتیجه
حاصل اوله جق دیمکر ..

سک بوباده معاونتکی دریغ ایتیه جکیکی
امید ایدرم ..

قدیم دوستکر

روبولوا

— نه قدر اصابت ایتیم .. شامبولارک
بکا کوندردیکی جوابی ده اوقوبیم کورسک ..
« عزیز دوستم

سک ایشکله مشغولم . یکنکی کوندرد .
یارین وقت معینه ربوولی سواغنده ایک
تاجرلرندن موسیو بالاندرونک ۴۴ نومروولی
خانه منه مراجعت ایتسون .. شاید کنج
قیزک لطیف نظری ایلجه موفق اولورسه
ایش اولدی یتدی دیمک .. قیزک یکنکر
طرفدن بکنله چکنه شیهه بوقدر . زیرا
حقیقه برخارقه حسن و آن دیناسه بری وار .
اسکی دوستک وایک تاجرلرندن

شامبولار

تام ایستدیم کی بر جواب ... اوزون
اوزون تطویلاتی یوقسه ده اصل مطلوب اولانی
مع زیاده جامعدر ... ایشته اکلا بولرسک که
قرار قطعدر .. کیت اشایی لازمه سفریه یی
کتیر برکوزدن کچیریم ، صکرده آرش ..
یوقارودن برو جریان ایدن مکله دن
قارین یکر می ایکی یاشنده بولان ژوستن
روبولانک نصل آدم اولدیفنی اکلامش اولسهر
کر کدر بر آدم قارشوسنده زوالی نه بولده حرکت

کوچک کایه ر

— ژوستن ! ...
— اقدام ...
— سکا سوبلیه حکم وار
— ایشته کلام ...
— سکا قاج دفعه در سوبلیورم .. نه زمان
سنی چاغیرسه « ایشته کلام » دیمه جکسک ..
— بکی اقدام ..

— دمن پوسته جی دوستم شامبولاردن
بر مکتوب کتیردی . بوندن نه اکلا بولرسک ؟
— فرض ایدیورمکه .

— فرضیه حاجت یوق . بونم یله حکم
ایش .. شامبولردن مکتوب کسندن ممنون
اولوب اولدیفنی یلمک سکا عائد دکدر ..
هرنه ایسه دوستم شامبولاردن مکتوب
الدیغندن یک ممنونم ... سکا عائد برشی ..
— بکامی ؟

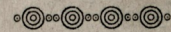
— شبهه سز .. سکا خطاب ایتیمور می ؟
کوزلرکی نندن بوله فال طاشی کی اچیورسک ؟
— محبکتر شامبولارک شخصیه نه علاقیمی
اوله یله جکی کندی کندیه صور بیورم .
بن سکا علاقه دار اولدیفنی سوبلدم ..
بالکر مکتوبک سکا عائد بولندیفنی دیمشدم ..
شمدلک عزیزم سن یولیلیغه حاضر لان .
هم ایکی کونه قدر حاضر بولنلیمک .

— یک اعلا .. زره به کیده حکم ..
— اه اه .. ایشیق بکله مزیمسک ..
بتون سوبلیه جکرمی بر جمله ده سوبلیه بیلرمی ؟
بودرجه استعجال کدن انکار که آتش صارمش
ظن اوله جق .

اشیای سفریه یی حاضر ایدر ایتیمو مقفه
طوغری یورو به جکسک ..

— یک ایی عجمه ..
— سوزمی کسمه ..
— اولنک ایچون
کید بیورسک ..
— اولنکمی دیدر ؟
— اوت ! یوقسه مخالفته نیتکی وار ؟

ومعرفت سوکیلی پادشاه قدردانز افندمن
حضر تلی خالده ابوبک سیمی وغیرتی مع
فضله تقدیر بیورده رق منازر رتبه سی
توجیه یله و نشان دیشانز اعطاسیه کندیسنی
تسیر و قدرینی ده اعلا بیورمشلردر .
مدار افتخار مز اولان بویه بر وجودک ضیا
عندن متحصل اکدار قلییه می یازدیفن ایچون ،
بیکار چه فریاد اولسون که بنی مدهش بر عذاب
ایچنده زبون ایتیمکه در . ابواه ! دیمک که
خالده ابوبک ، بوانیس وجدانک وفاتی ایچون
ترجان قلب اولان بو خامه شکسته نک بر قاج

سیاح : محمد ضیا

[۱۴۸ نجی نسخه مزدن مابعد]

بکیشهر قوسیه شمیدی قصبه نک براز شمالنده قدیم معمور تیار و خرابه سنه تصادف
ایدیلور . پلین زماننده بوتیارونک بعض اقسامی ناتمام قلش اولدیفندن
اکالی ایچون ایپراطور تراژانه بر مکتوب یازمش ایدی . پلین مکتوبنده دیورکه : « قسم
اعظمی انشا ایدیلان ازینق تیاروسنه شمیدی قدر اون دت میلیون (سه سترس) یعنی
۱۹۳۷۵۰۰ فراق) صرف اولدینی حالده اکال ایدیه ممشدر . اراضینک رطوبتی
و عوشاق اولسنندن و قوللانیلان طاشلرک فناغندن ناشی بنانک بعض محللارنده جاناقلر
حاصل اولمشدر . شمیدی قدر ایدیلن مصرفلرک هبا اوله جفندن قورقوروم .

بعض ذوات تیارونک اطرافه باز یلکر ، قسم فوقایسنه دیوانلر انشاسنی درعهده
ایتدیلر ، فقط تیارونک انشائی تعطیل ایدلیدی جهته اقسام مذکورده انشاسنی ده یوز
اوسته قانشدر . »

بو مکتوب اوزرینه تراژان پنه کوندردیکی جوابده شو صورته اداره کلام ایتمشدر :
« سزاوارده بولندیکر ایچون ازینق تیاروسنی ایچون نیابالمق لازم ایسه نمره عائددر .
فقط تیارو اکال ایدیلنجه ده موعود اولان انشائک احبابنه اکال ایتدیرلمسنی اونو تمیکر !
مع عافیه ایوم خرابه می مشهود اولان تیارو منتظم کسمه طاشلرله بنا ایدلیدیکه باقیلورسه
دها اسکی زمانده موجود بولمش اولان تیارونک هم ایدیلرک برینه آثار باقیه می کوریلن
بنانک تاسیس ایدلیدیکه حکم اولنه بیلور .

اسکی تیارو یخنه سنک قطری (۷۹) متره ایش . فقط بوکون اتاری بیهه قلاممشدر .
سیرجیلرک دخولنه مخصوص اولان قپونک اوستنده کی کر ترکیباتی غایت جسم
طاشلرله یابلمش ، شو قدر که اره برینه چمنلو ، خرج کی مواد قونامش ایدی .
شوطر ز انشایه نظر آونک یک اسکی بر زمانده وجوده کتیرلش اولدینی اکلاشیلور .
بوتیارو (پلین) Mine لک زماننده اهالی طرفندن باشلانوب نقصان براغیلان ، فقط
مومی الیک تعمیر و یا خود اکالی طلب ایتدیک تیارودر .

نظر حیرت هر خطوه ده یک درلو محاسنه تصادف ایدرکه ، تصویر و تعریفی مطلقا
کوزله کورمه متوقفدر .
خطک کچدیکی محللر اراضی ترسیه دن متشکل اولدینی جهته (سقاریا) نک سیلانقوی
تعقیب ایتدیک سیافده قوم و جافل طاشلرندن تیهلر ، دالتالز ، اوقاق اوقاق شلاله لر پیدا
اولمشدر .